

اشتهاد

نومرو : ۱۱۴

۱۰ تموز ۱۳۳۰

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی. دائره اجتهاد

تلهفون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

حزبت فکریه خادرم

علمی، ادبی، اجتماعی هفته لقمجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

آبونه

سنه لك آلى آلىق

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین : ۱ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارمه

شئون اجنبیه

متوفی میقادونک بر فضیلتی ده — بنجه بر فضیلت
نجیه سی . — محب ادبیات اولماسی ایدی . روایتیه
نظراً کنیدی ژاپونیانک الک بیوک شاعر لرندن بری
اولدینی کبی دنیاده نظم ونثری حمایه ایدن حکمدارانک ده
الک بیوکی ایش . سراینده شعر ایچون بردائرة مخصوصه
کشاده ایش که ژاپونیانک بتون عمله وزن وقافیه سی اوراده
زادکان خیالاتی تشهیر ایدرلر ، تصنیف ایدرلر وشایان
دقت کورولنلر مطبوعاته تودیع ایدیلرک مظهر شرف
انتشار اولورلر مش ..

موتسو هیتو بالخاصه (اوتا) دینلن خممسیرلی
سوردی . (اوتا) بش مصراعدن مرکب غایت قیصه
بر نظم درکه بری اوچ و دیکری ایکی مصراع اولق اوزره
ایکی پارچه یه آیریلیر . اوتالر یالکیز موزوندیر ، مقفی
دکلدر .

میقادو بتون اشکال نظم آره سنده آنحق اوتایه التفات
ایتمش در . آثار حکمدارک الک نفیسی اولق اوزره یاد
ایدیلن اوتانک ایشته ترجمه سی :

« قاچ کرملر ، بر اسکی کتانی اوقودیم صروده ، فکرمه
شو اندیشه حلول ایدر : تبعه نه حالده در ؟ »

موتسو هیتونک پک بیوک برشاعر دن زیاده پک ایی
بر رئیس حکومت اولدینغه دلالت ایدن اوتالرینک
مجموعی یوز یکریمی بیک قدر تخمین اولونیورکه شله
ضرب ایدیلیرسه خیلی مصراع ایدر !

*
* *

بیلیم کچده همشهریلرینک عید احترامیله احاطه
ایدیلن فرانسر شاعری اوکوست دورشن میقادو قدر
آثار منظومه وجوده کتیرمشمی در ؟ فقط تأمین ایدرم که
دورشنک نشیده لری باشقه بر قیمت ادبیه عرض ایدر ..
بونی تقدیر ایدن قانبره شهری — شاعرک مسقط رأسی در —
اهالیسی دورشنک شرقه اخیراً بیوک بر « کل بایرامی »
یادیلر . بو احتفال ادبیده کرک قانبره وکرک جوارینک
بتون شعراسی محترم همشهرلرینک تصویر دهائنه عاثر
نشیده لر قرائتی بر وجیه صنعت بیلمشلردی ؛ مدحیه
مدحیه یی تعقیب ایتدی . شاعرلر وظیفه مسلکدشانه لرینی
ایفا ایتدکن صوکره مملکتک اوچ کوزل قیزی —
مادموازل تاپنت ، مادموازل پلیسیه ، مادموازل فرومون —
بری النده بر قدح کل شرابی ، دیکری کوکسند برتک
کل ، اوچنجیسی ... یوزنده کلغنجه عصمت و حجابی
دورشنه — صباحت افکاری و آهنگ اشعاری ایله
مملکتلرینه بر هاله شرف بخش ایدن بیوک شاعره
یاقلاشیدیلر : بری النده کی بلور کلکونی ، اوتنه کی
سینه سنده کی شکوفه آتشتانی ، اوچنجیسی ... پنبه یاناغی
اوزاندی . شاعر ، لرزان هیجان ، باده یی ایچر ،
چیچکی قوقلار و بوسه یی آلیرکن دوداغندن دوکولن
شعر منتورک ایشته برپارچه سنی ترجمه ایدیورم :

— ... و بوکل یارمقلمرده سزی سلاملا یورم ،
ای پنبه دوداقلی کنج و کوزل قیزلر ، سزکه یکدیگر کزی
متعاقب بکا ایچیم دیه جام صهبایی ، قوقلایم دیه چیچکی
واویم دیه یاناغی اوزاندیکز .. و بونلری هیچ برشی

بیله جگنی ادعا ایدیور. بوعلم جدید یکر می او توز سنه اول
علم الکف کی فالجلیق نوغندن برشی طرزنده تلقی
ایدلکده ایکن شمیدی برصنعت شکلی آلدی : کنج لر
طبه ویا حقوقه انتساب ایتدکاری کی علم الخطی مسلک
اتخاذ ایدیورلر .. هله صوک کونلرده علم الخطه برماهیت
فیه اسنادایدن جدی متفکرلر بیله کورولورودی. بوجریان
ملایم برنسته رسیده اولدی که پازسده برعلم الخط مکتبی
کشادینه لزوم حس اولمش . بویکی مکتبه آمیل بوترو،
آپهل، ژورژ دوما، پیه رزانه کی فلسفه فیه متخصصلرینک
وعد حمایه ایتش اولدقلرینه نظراً علم الخط سلسله فئونه
داخل اولمش دیمکدر . بوعلم حقیقه رأی استفسار
ایدیلن فیلسوف شهر برغسون دیمش که :

— بن راهب میشونک یازی یه عائد تعریفی پاک
طوغرو اولمق اوزره تلقی ایدرم : « خط ، قید و تسجیل
ایدیلن بروصیت در. » حال بوکه فکر بحه بروصیت عادتاً
شکل بشرک امتدادی دیمکدر . شخصیت می ، هویت
معنویه می تشکیل ایدن حرکات حیاتیه — اسرار جریانه
هنوز بیکانه اولدیغمز حرکات حیاتیه علی الاکثر مبهم
وشایان اهل ، فقط بعضاً واضح وشایسته دقت برصورتده
افعال خارجیه مزده امتدادشکل ایله تظاهرایدر . بویله اولتجه
یازی هویت صمیمیه مزک ناشر خفایاسی اولمق لازم کایر .

بو حکیم مشهورک ادعاسنه کوره علم الخطک براساس
عضوی وفی یه استادی بتون علمای جهان طرفندن قبول
ایدلمش برحقیقت در. مع مافیه بعضی قیود احتیاطیه سرد
ایدیلیور : برنجیسی شوکه خط ، موهوب دکل مکسوب در ؛
یازی خواجه لرینک ، مشق لک ، اقران و امثال یازیلرینک
المز و خطمیز اوزرنده نفوذی کورولور ؛ فی الحقیقه براز
دقت ایدنلر فرق و حس ایدرلر که هر صنفک ، هر قومک
و حتی هر عصرک بر شیوه خطوطی وارددر ؛ باخصوص
ادبای معاصره نک یازیلری آره سنده جزئی کلی قرابت
حس اولنور . ایکنجیسی شوکه هیچ برشی افاده ایتمین
یازیلر وار ..

بو قیوده علم الخط واقف لری جواب ویریورلر ؛
دیورلر که :

سویله مکسزین و حتی بوروخنواز آیین احتفالک معنای
عمیقندن بیله بحث ایتمکسزین یاپدیکز . چونکه شاعر ،
بوراده ، قارشیکزده ایدی ؛ سکوتک ترجمه سی ایله
تمثال اشیانک تفسیری اوکا ترتب ایدردی . اوچکزک
وضع آنکدارینی بن یالکز کوزلرمله کورمش دکل ؛
'واوضاع بنم ایچون کله سزتکلم ایتدی ، وایشته شونلری
ایشیدیر کی اولدم : « شاعر ، تلهمات شعرك مفکوره
طمعکریزینه صادق قل ، انسان صفتیله — حیاته سرور
وضیا بخش ایدن شیرلی سومکده دوام ایت ؛ کوچک
برکوشه ارضک اوغلی صفتیله ده مسقط رأسکی بقیه جهان
مرجح کور ... و بونلری — ایام طربده سنک پیمانه
بلورک ایچون فرانسز اوزوملری خفیف کوپوکللی شراب
حالده پنبه لشدیکی .. یازعودت ایدنجه سنک باغچه گده کی
کلبن ویاچیتکده کی نسرین معطر چیچکنی آچدینی ...
وبله اجدادکده کنج وتمیز برقان بر رخسار بکره کلر
قوندوردینی مدتجه یاپ ! »

ترجمه نه قدر اعتنالی اولورسه اولسون اجرای
اهانتدن خالی قالماز. دورشه نک بونطقنده کی بتون حلاوت
وملاحتی طامق ایچون شاعرک کندی لسانندن ایشتمه لی
ویا هیچ اولمازسه فرانسز جه سنی اوقومالی . نه اهتزاز ،
نه آنک ونه طراوت فکر و حس !

آ کلامق و آ کلایانلر طرفندن آ کلاشلق : دنیاده
برفانی یه موعود سعادت لک ، بیلیم ، اک یوکسکی بودکلیدر ؛
مسکد اشلرینک محلسز حسد لری ، بی سبب کینلری
ونابجا مفسد لری ایله مسکین ، بیلشیق و صیرناشیق
تعرضلرندن باشقه بر علامت قدر شناسی کورمه یین زواللی
تورک شاعر لری دورشه نه غبطه دن منع نفس ایده بیلیرلری ،
اوکوست دورشه ن ، ایشه بختیار بر آدم ...

کندی مسعودیتنی کندیسی ده غالباً حس ایدیورکه
دورشه نک یازی سنده اهل خبره آثار حضور و نمونیت
کوریورلر مش ... بیلیم انسانیر میسکز ؛ کچن عصرک
نصف اخیرنده آوروپاده بر علم الخط چیقدی که بر انسانک
یازی سندن احوال اخلاقیه واسر ارفکریه سنه انتقال ایدیله .

صدرور ایدن اراده‌ی « مصر » ه و بوتون جهان خبر ویریوردی: عینی کونک اقشامی « مصر » ک قافه اسپلاندید میداننده طویلانیامشدی . وطنداشلیمک بیر چوغی ، بنم ساکت و متفکر طورمای ، هرکسک نشئه ، سور و سرور ایچنده حورا تبدیکی وقت ، بنم طور واعتیادده سعادته وحسن سعادته دلالت ایده جک بویوک بیر علامت و تبدیل کورولمه دیکنه حیرت ایدیورلردی . « سنک بویله بیر کونده سسکی و ملاحظه کی مطلقا ایشیتمک ایستهرز » دیدیلر . بن سوز سویله مکدن استکاف ایتدم . اصرار ایتدیلر . « دوشوندیکم سویله رم باشقا دورلو دوشونوب باشقا دورلو سویله مک امدن کیز ، دیدم ، بنم دوشوندیکم و بنم سویله یه جکم خوش گزیه کیتمه یه جکدر ؛ آمان بی سویلتمه یک » دیدم . چاره اولمادی . چیقدم ، سویله دم ، تحقیق ایچین یدی آیدن زیاده بیر مدت لازم اولماش اولان آجی حقیقتلری ، قانیان سرور ونشئه ایچنه پک صوئوق بیر صوکی قاندم اوزمان ، اک معتدل کیمسه لرده ، مثلاً ، الیوم اسکان مهاجرین مدیر عمومی اولان علی سعاد بک دوستمزده بیله آجی بیر اشمئراز بلیردی . اوزریمه هجوم ایتمه یه ، سوز سویله مکدن ، عنف ایله ، منع ایتمه یه قدار واردیلار . « ایران » مشروطیتی ، ایران اعلان حریتی کوزمک اوکنده ایدی . مشروطیت اداره تأسیسک بیر غایه دکل واسطه اولدیغی بیلیوردم .

Gustave Le Bon و بوتون تاریخ نوی بانا ایجه آکلاتمشدی . « پاریس » ده بیر زنجی طانیدم . تحصیل ایچین (پاریس) ده بولونیوردی ، غالباً ؛ (سوربون) دارالفنوننه دوام ایدیوردی . آدی میستر « بیرون » ایدی . لورد « بیرون » کده بونکده آدلری بش حرفدن منشکل ، Byron حرفلرندن متشکل ایدی و عینی نام ایدی . لورد بیرونی زنجی بیرون ایله یان یانه قویک ، لورد بیرونه ، قرون اولاده اولسه ، نیم یزدان دینیر . زنجی « بیرون » ده نیم انسان دییه بیلیز . اسملری ، ظاهری شکل لری غایه اتخاذا تمک سمایی ، ارض اوزرینه قونمش بیر قبه بیلمک کیبی در . اسمی خاطر مدده قالماش اولان بیر فرانسیز حکیم : « جمهوریت طرفداری اولمان اول ، جمهوری

— واقعا یازی خواجه لرینک ، مشق لریک ، میل تقلیدک خطوط اوزرنده بر تأثیری واردر ؛ فقط هیچ برخواجه ، هیچ برمشق هرکسک کندی یازیمی اوزرینه خیال هویتک انعکاس وانطباعنه مانع اولماز . خواجه لر و مشق لری آنجق طرز تشکیل خطی کویستر ؛ طبعمک میل استقلال او شکل اوزرنده بر رسم مخصوص ایله تظاهر ایدر ... دیکر جهتدن فی الحقیقه بعضی یازیلردن علم الخط متخصصلری هیچ بر معنی چیقاره مازلر . لکن بوکامقابل و معادل اولق اوزره انتظار خارجه یه قارش کتوم ، یما واقاده دن مجتنب سیالرده یوقیدر ؛ بعضی ذوات اوقدر خسیس اوضاع ، اوقدر تصرفکار حرکتدرلرکه طویت وهویتلرندن هیچ بر ذره ابراز ایتزلر . بونلر کبی یازیسنه مضمر اتندن برشی صیزدیر مامق ایسته یلرده اوله بیلیز ؛ وبالطبع بونلرک یازیلردن استخراج معانی واستنباط احکام ممکن اولماز ... بوندن باشقه هر آدمک بر طبیعت مخصوصه سی یوقدر ؛ دقت ایدکیز ، اوله لرینه تصادف ایده جکسکیزکه بتون موجودیتی اطرافدن طولادینی ظنون وموهومات وافکار وعقائدن ترکیب ایدر ؛ کنیدیسنه خاص نه بر سوزی ، نه بر فکری ، نه ده بر حسی واردر ؛ بویله لریک خصائصی یوقدرکه خطرلنده تظاهر ایتسین .

بن برمدت بو علم الخط ایله اشتغال ایتدم . واینا یورمکه بر انسانک اخلاق وافکاری ایله یازیمی آرهنده بر مناسبت واردر ؛ ذکی و نافذ بر نظر بر آدمک خط دستنده اونک سیای روحی ، ولو وضوح تام ایله اولماسین ، هر قسم کوره بیلیز . مع مافیله علم الخطک محکمه لره کیروبده مجرمیت ومعصومیت مسأله لرینی جسم وفصل ایتمه سنه ، هیچ اولمازسه شیمدیک ، راضی اولامام .

مناب شهاب الدینه

انقلاب شهر آینی

1908 سنه سی تموزینک 34 نجی کونی ، (11 تموز رومی) آژانس لر ، عثمانی پارلمنتوسنک اجتماعنه دائر